

Nu știu din care pricini anume, scena, chiar dacă a fost una de pantomimă (în care cei mai sus amintiți au avut și... vorbe), s-a jucat pe un semiîntunerice ce făcea aproape imposibilă, nu doar vederea, ci și auzirea lor. Scena a fost ratată pur și simplu. Nu e posibil să pleci de la un spectacol după *Hamlet* și să auzi o elevă (desigur, eminentă) întrebând cu voce tare, că doar-doar o aude cineva – dar unde este totuși *Hamlet*? Asta cu atât mai mult cu cât, îmi vine mie să adaug, Ciuciu – ce nume predestinat... absenței! – e un tânăr actor ce promite, pe care chiar îl „vezi” când intră în scenă.

Mie una muzica aleasă (Petru Vutcăru) mi s-a părut extrem de adecvată, ca una de film, cu efecte speciale de impact sigur, dar poate nu era cazul să însoțească aproape tot timpul spectacolul, uneori distrăgând atenția, fie prin decibelii în plus, fie prin sublinierea pleonastică.

Costumele Oanei Cernea, bine gândite, străbătând mai mulți timpi istorici, au fost, cu mici excepții, exact ce trebuie sau, mă rog, ce ne imaginăm noi că trebuie. Poate doar cele de la spectacolul regal le-aș fi vrut mai ponsite, *foște* dantele albe, azi gălbejite, *foște* mătăsurii aurite, azi patinate de sărăcie și de trecerea vremii.

Mircea GHIȚULESCU

Zeze

Într-o zi de marți, am fost la Teatrul Luni de la Green Hour și, mare mirare, am asistat la o comedie normală cu replici normale, personaje comice bine conturate, replici deștepte și actori de viitor. Este un cadou oferit de Adrian Tamaș cu examenul său de absolvire inspirat de comedia lui Marius Damian, ***Despe viața lui Zeze și adevărul despre moartea sa***. Actorul Marius Damian este un foarte bun scriitor, una dintre piesele sale (*Ceața*) fiind publicată în urmă cu mulți ani în revista *Drama* și această perseverență demonstrează seriozitate și profesionalism, nu doar „când vreau să fluier”. Este una dintre cele mai bune comedii pe care le-am ascultat/citit în ultima vreme pentru că autorul are arta complicității și tehnica aluziei. Acțiunea se petrece într-o grădină zoologică, spațiu ce contaminează cu umor tot ce atinge. Problema este că a murit maimuțoiul Zeze și este așteptată o expertiză de la centru. Nu este moartea unui animal oarecare, ci unul pentru care se agită însuși „marele om”, președintele țării.

Personajele sunt fără excepție teribil de comice – de la Directorul parcului, poet secret, autorul unui volum netipărit intitulat *Marele Ambiguu* sau *Fără menajamente despre dresor* până la Gardianul supranumit Nietzsche, poate pentru că are tendința să filosofeze. De altfel, toate personajele au această tendință hilară și mai ales *Experta* care anchetează moartea lui Zeze a cărei știință biologică pare pe cât de savantă pe atât de găunoasă. Totul se bazează pe legile hiperbolei, fleacurile capătă o importanță ascendentă, totul se inflamează, vine televiziunea, iar parodia la emisiunile televiziunilor de scandal din Scena 5 este antologică.

Cum să pui în scenă un parc zoologic în spațiul strâmt de la *Green Hours*? Foarte simplu, ne spune Adrian Tamaș, prin metonimie. În biroul Directorului sunt înșirate animăluțe de jucărie din colecția parcului. Însuși personajul principal, legendarul Zeze apare sub forma unei păpuși uriașe. Ca orice comedie bună, *Zeze*... se încheie cu o poantă finală luată din repertoriul sf. Zeze era un exemplar experimental ce urma să fie dovada supremă a evoluționismului și anume că maimuța se poate transforma în om într-o singură viață, și nu în milioane de ani de evoluție.

Actorii lui Adrian Tamaș, studenți sau masteranzi, sunt delicioși, nu poți renunța la niciunul fără pierderi, dar, dintre toți, primul care îți vine în minte prin apetitul pentru comedie este Liviu Chițu, *Gardianul* bâlbâit poreclit Nietzsche care face un rol uriaș în dialogul cu *Directorul* (Sever Brânzan) din scena 4, și aceasta scrisă cu virtuozitate. Liviu Chițu pare un bâlbâit retardat, dar face pe prostul cu atâta inteligență încât dă impresia că își bate joc de șef. Este la locul lui și Sever Brânzan care joacă foarte bine panica unei expertize internaționale și propune ca reptilele să fie date cu lac să arate mai lucioase. E și el pornit spre filozofie mai cu seamă când spune că „Ce facem în viață rămâne eternității, iar ce facem noaptea, trebuie să rămână... obscurității”. Smaranda Caragea a jucat *Experta* în nuanțe isteroide irezistibil de comice, iar Ioana Brătîlă are temperament în rolul *Prezentatoarei de la televiziune*. Gabriel Sandu (*Îngrijitorul*) este un frustrat degradat de la rolul de nutriționist la acela de grăjdar sau „oliță de noapte”, Laura Voicu, *Îngrijitoarea* îl îngrijește mai mult pe Director ș.a.m.d. Bine că studenții sunt capabili să descopere comedii românești foarte inteligente în timp ce mari teatre bâjbăie după micile drame ale tinerei generații.

Teatrul Luni de la Green Hours – Despre viața lui Zeze și adevărul despre moartea sa de Marius Damian. Regia: Adrian Tamaș. Cu: Sever Brânzan (*Directorul*), Liviu Chițu (*Gardianul*), Ioana Brătîlă (*Prezentatoarea TV*), Smaranda Caragea (*Experta*), Laura Voicu (*Îngrijitoarea*), Gabriel Sandu (*Îngrijitorul*). Premiera: 18 mai 2010.

Cristiana GAVRILĂ

Efectul comic al drogurilor

Structura propusă de Ioan Drăgoi, autorul piesei *Ecstasy*, este una simplă până la previzibil. Personajele și situația sunt dezvăluite de la primele replici, accentul fiind obligatoriu pus pe mesajul foarte clar, și el spus răspicat, aproape declamativ, anunțat chiar de titlul piesei.

Suntem într-o lume a drogurilor, unde personajul principal, *Mira*, o tânără plecată de la dezintoxicare, își prezintă povestea vieții, de la iubirea pentru dealer-ul Manu și primul ecstasy, la fuga de acasă și goana după o doză de heroină până la repetatele tentative de sinucidere. Informațiile curg ca și filele unui dosar penal (am aflat chiar din spectacol că autorul lucrează la poliție!), iar consecințele sunt devastatoare: ajunge toxicomană, pierde o sarcină, tatăl ei se îmbolnăvește de supărare etc. Această schemă aproape didactică potrivit căreia orice inconștiență aduce după ea un rău iminent, este urmărită cu atenție de dramaturg, în jurul ei constituindu-se personajul principal. Drama consumatorilor de droguri este prezentată ca într-un documentar polițist, din care nu lipsesc însă detaliile comice, penibilul unor situații sau candoarea personajelor. Regizorul Dan Tudor imprimă poveștii un ritm alert, accelerat de proiecții (Radu Crăciun) și planurile multiple pe care le dezvoltă de aici. Mira poartă cu ea o cameră de filmat prin care sunt introduse *flashback*-uri sau dublează acțiunea directă cu înregistrări care par transmise live.

Ecstasy este o poveste simplă decupată din realitatea crudă a drogurilor ce plasează spectatorii de la Green Hours în perspectiva martorului direct la unul dintre cazurile poliției, peste care suprapune o cantitate considerabilă de dramă umană. Din păcate, dramaturgul simte nevoia neapărat să o cântărească în cuvinte, iar personajele piesei povestesc aproape tot ce trăiesc, expunându-se uneori spre un dublaj pleonastic.